Generalforsamling

Bestyrelsen og ledelsens beretning.

Det er tid til at skrive skolens 19. årsberetning. Det er som sædvanlig en god og spændende opgave at forsøge at skrive en beretning, der på en gang ser tilbage, sætter et fremadrettet spor og forholder sig til den opgave, det er at drive en specialefterskole og STU med et blik på de unges behov og på skolens samfundsansvar.

Fællesskaber og pædagogik

Når man holder skole i 2024, er det nødvendigt at forholde sig til udviklingen i unges trivsel og til udviklingen i ungefællesskaber.

I 2023 var der 16 % af unge mænd mellem 16 og 24 år, der havde en lav score på den mentale helbredsscore. Det er en stigning fra 8% i 2013, men dog et fald fra 21 % i 2021.

For piger var tallet i 2023 35 %, hvilket var en lille stigning fra 2021 og en markant stigning fra 2013, hvor tallet var 17 %.

Der er altså en 1/6 del af drengene og 1/3 del af pigerne, der kan karakteriseres som værende i mistrivsel og uden at have fuldt belæg for det, virker det som en rimelig følgeslutning, at hvis der i en samlet ungdomsårgang er faldende trivsel, vil dette fald i trivslen accelerere for vores målgruppe.

Der skrives og menes meget om årsagerne til denne mistrivsel.

De sociale medier og dermed børn og unges adgang til en helt ukontrolleret påvirkning er helt sikkert en stærkt medvirkende kraft, men der nævnes mange andre årsager, som fx manglende erfaring i at tage hensyn til andre mennesker, for stort pres på børn og unges nytteværdi og en almen utryghed blandt ungdommen i forhold til klimakriser, krige og eftervirkninger fra Coronaisolationen.

I stedet for at diskutere og prioritere mulige årsager giver det måske mere mening at interessere sig for, om ovenstående gør, at vores ungefællesskaber er under pres og på baggrund af dette arbejde med at opbygge og vedligeholde stærke fællesskaber båret af værdifulde relationer.

Vi oplever hver dag, hvor stort et ønske alle vores unge har om at indgå i relationer, få gode venner og blive værdsatte i meningsgivende fællesskaber.

Men vi oplever samtidig, at vores fællesskaber er under pres af en accelererende individualitet.

Vores samfundsmodel falder sammen uden meningsgivende og gode fællesskaber og i vores egen lille andedam er der ikke nogen tvivl om, at vores efterskoler kommer under pres uden gode fællesskaber.

Fællesskaber og relationel dannelse er stadig løsningen og vejen til trivsel og udvikling, og derfor er gode efterskolefællesskaber stadig vigtige.

I Ulbølle mærker vi også presset på vores fællesskab.

Vi oplever, at alle vores elever brændende ønsker at høre til i fællesskaber. Vi oplever, at rigtig mange af vores elever evner at indgå i og bidrager til vores fællesskab, og dermed har glæde af at gå på efterskole, men vi har også de sidste par år fået flere elever, der på en gang virkelig ønsker at blive en del af både store og små fællesskaber, men samtidig virker utrænede i at indgå i disse. Det mærkes mest som en manglende evne til at opgive noget af sig selv til gavn for fællesskabet. Dette skyldes ikke manglende vilje eller manglende lyst til at bidrage men snarere manglende positive erfaringer og manglende værktøjer i at indgå i gode fællesskaber.

Vi skal skabe de erfaringer, og vi hjælper disse unge bedst ved at insistere på, at gode løsninger aldrig må blive et individuelt ansvar men i stedet fællesskabets.

Helt konkret går vi i overvejelser om, hvordan vi kan lave klarere fællesskabsmarkører, der tydeligt viser vej til vores fællesskabs værdier, hvordan vi kan booste evnen til at indgå i fællesskaber allerede ved skoleårets start, og hvordan vi undervejs kan vedligeholde oplevelsen af Ulbølle som et helt særligt fællesskab.

Dette arbejde er vigtigt, og det er en evig balance at vurdere, hvornår en elevs manglende muligheder for at indgå i fællesskabet er så belastende for de øvrige elever, at efterskoleopholdet må afbrydes.

Vi har på efterskoledelen haft et år, hvor vi har måttet afbryde flere ophold, end vi bryder os om, men hver gang er vi gået meget langt for at undgå dette. I nogle tilfælde desværre uden succes.

Til gengæld oplever vi lige så kraftfuldt, hvordan vores STU-elever formår at skabe et fællesskab, hvor man på trods af stor forskellighed passer rigtig godt på hinanden, skaber stærke relationer og gode oplevelser sammen. Langt de fleste af vores STU-elever har været hos os i lang tid, og det er vores tese, at praksis netop viser, at når de unge gennem tid har dannet positive erfaringer med fællesskaber, kan de overføre dette til gode hverdagshandlinger, der bliver selvforstærkende.

De gode erfaringer fra stærke fællesskaber vil vi fortsat arbejde hårdt for, at alle vores elever oplever og bærer videre gennem livet

Økonomi

Det økonomiske resultat for 2023 viser et overskud på 800.000 kr. Det er et resultat, vi er tilfredse med. Det er vores holdning, at en efterskole ikke er sat i verden for at tjene penge, men på den anden side er nødt til at generere et overskud, der sikrer fortsat vedligeholdelse OG UDVIKLING. Årets resultat balancerer dette fint.

Det er blevet sværere at drive specialefterskole på en måde, hvor der på en gang kan sikres de nødvendige bemandingsmæssige ressourcer og et positivt økonomisk resultat, der sikrer fortsat drift og udvikling.

Vi har skrevet det før, men det er bydende nødvendigt, at der bliver taget et politisk opgør med den nuværende specialstøtteordning, hvor et fast udgiftsloft betyder, at tilskuddet til den enkelte elev falder, hvis skolerne samlet set påtager sig flere eller mere krævende opgaver. Det giver jo ikke mening, at der gives mindre støtte pr. elev, hvis skolerne påtager sig et større samfundsansvar.

Samtidig forventer vi, at de ret store offentlige lønstigninger, der i det kommende år rammer efterskolerne og især gør ondt på specialefterskolerne, reguleres i taksterne. Vores personale fortjener i den grad disse lønstigninger, men virkeligheden er jo, at hvis skolerne skal finansiere dem selv, bliver de samme læreres muligheder for at løse opgaven forringet.

Helhedsplan

Skolen har i 2023 arbejdet tæt sammen med Graa Arkitekter om at udarbejde en helhedsplan for skolens fysiske rammer i et 20 års perspektiv. En udvikling, der selvfølgelig hænger tæt sammen med pædagogisk udvikling.

Der er nu en sammenhængende plan for udearealer, nye bo-fløje, forbedring af køkkenforholdene, undervisnings- og kursuslokaler, "være-rum" med meget mere.

Det er planen, at skolen i de kommende år vil søge finansiering til at påbegynde arbejdet med denne helhedsplan, og at planen på sigt skal føre skolen ind i endnu en periode præget af udvikling og dynamik.

Personale/bestyrelse

Som det fremgår i afsnittet om pædagogik har vi haft et år, hvor efterskolen har skullet træffes svære beslutninger om hjemsendelser for at fastholde skolens værdier og gode undervisningsmiljø.

Hver eneste af den slags beslutninger har store omkostninger både for de berørte elever og familier, men også for skolen. Vi er jo sat i verden for at hjælpe og støtte unge mennesker og deres udvikling, ikke for at ekskludere dem.

Balancen for os har hele tiden været, at vi vil gå så langt vi overhovedet kan for at hjælpe den enkelte, men det må ikke gå ud over fællesskabet og dermed alle skolens øvrige elever.

Den balance er der jo ikke entydige svar på, hvor findes, men hele vores personale har gjort en stor og meget dygtig indsats for at finde gode løsninger og holde fast i ambitionen om at lave den bedst mulige skole for alle vores elever.

Undervejs har vi igen i år haft et virkelig godt samarbejde med vores bestyrelse, der som sædvanlig støtter op og samtidig sætter deres store viden i spil til gavn for skolen, personale og ikke mindst elever.

Tak for det.

Nye tider

Da jeg skrev skolens første årsberetning i foråret 2006, skrev jeg, at skolen skulle betragtes som en baby, der først lige var på vej til at lære at gå, og at der stadig var meget tilbage at lære.

Der er stadig meget tilbage at lære, men skolen er blevet voksen. 19 år og snart ikke teenager længere. Samtidig er jeg selv blevet 19 år ældre, og jeg besluttede allerede før dette skoleårs begyndelse, at det skulle være mit sidste år som forstander for Idrætsefterskolen Ulbølle.

Vi har derfor haft en grundig ansættelsesproces kørende i dette skoleår for at finde en ny forstander. Det er gjort i et stærkt samarbejde mellem bestyrelse, den øvrige ledelse og personalet.

Det er derfor en stor glæde at kunne meddele, at skolen har ansat Søren Stein Brinck som forstander fra d. 1. august 2024. Vi har meget stor tiltro til, at Søren sammen med den øvrige ledelse, personale og bestyrelse kan føre skolens gode arbejde og stærke værdier videre.

Selv vil jeg også her benytte lejligheden til at takke alle for det store privilegie, det har været, at få lov til at stå i spidsen for denne fantastiske skole i 19 år. Jeg kunne ikke have ønsket mig noget bedre.

På skolen og bestyrelsens vegne

Thomas